

KOSTRA arbeidsgrupperapport for Landbruk

Rapporteringsåret 2021

1 Innledning

KOSTRAs arbeidsgruppe for landbruk ble opprettet våren 2004, og har levert rapport til KOSTRAs Samordningsråd i juni hvert år siden rapporteringsåret 2005.

Arbeidsgruppa har hatt ikke hatt møte i perioden 1. juli 2021-30. juni 2022, men planlegger et møte tidlig høst 2022.

Arbeidsgruppa for KOSTRA Landbruk er satt sammen slik:

Dagfinn Sve	SSB	Leder
Berit Bjørlo	SSB	Sekretær
Camilla Langedal	LMD	Landbruks- og matdepartementet
Anders Tronstad	LMD	Landbruks- og matdepartementet
Jana Elise Strand	LMD	Landbruks- og matdepartementet
Jan Tore Foss	KS	KS - Landbrukskontoret Tønsberg
Oda Gundersen Rolfsjord/ Jostein Tostrup	LDIR	Landbruksdirektoratet
Lars Tore Rydland	KMD	Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Anfinn Rosnes	LMD-fylke	Statsforvalteren i Rogaland
Else Bredeli	SSB	Seksjon for offentlige finanser

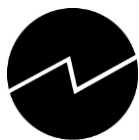
Arbeidsgruppa er underlagt LMD som fagdepartement, og i samråd med SSB er ledelses- og sekretariatsfunksjon i arbeidsgruppa overlatt SSB. De deltakende parter i arbeidsgruppene dekker selv utgiftene ved deltakelsen.

KOSTRA skjema 32 - Forvaltning av landbruksarealer - dekker følgende emneområder:

- Omdisponering av dyrka og dyrkbar jord etter jordloven og etter plan- og bygningsloven
- Saksbehandling etter jordloven og konsesjonsloven
 - Omdisponering
 - Nydyrking
 - Deling av landbrukseiendom
 - Driveplikt
 - Konsesjon for erverv av fast eiendom

Arbeidsgruppa for KOSTRA Landbruk er satt sammen i henhold til direktivene for arbeidsgruppene i KOSTRA. Landbruks- og matdepartementet (som fagdepartement) har ansvaret for gruppa, og det er departementet sammen med KS, KMD, SSB og fagdirektorater som fatter gruppenes vedtak. SSBs ledelse av faggruppa er mer operativ enn besluttsende, samtidig som SSB har et selvstendig ansvar for Norges offisielle statistikk.

Landbruks- og matdepartementet vedtok å benytte KOSTRA som hovedkanal for innrapportering og publisering av styringsinformasjon på arealforvaltning fra kommunene til staten fra og med 2005. Avgjørelsen må ses i sammenheng med overføringen av flere oppgaver på landbruksområdet til kommunene. Det er et mål å forenkle og modernisere offentlig forvaltning, bl.a. ved bruk av

elektroniske løsninger, enklere regler og mindre detaljert styring. Gjennom kommunenes KOSTRA-rapportering på skjema 32 gikk en over fra rapportering på enkeltsaksnivå til rapportering på aggregert nivå (sum for kommunen) på de områder som dekkes av skjemaet.

Arbeidsgruppa har ansvar for funksjonskonto 329, Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling. Denne kontoen ble opprettet i 2007, med virkning fra og med regnskapsåret 2008

2 Oppsummering og anbefaling

Arbeidsgruppa foreslår ingen endringer i skjema for rapporteringsåret 2022.

3 Videreutvikling av publiseringen

Det har ikke vært endringer i publiseringen i 2021. Arbeidsgruppa foreslår to nye tabeller til publiseringen for 2022.

3.1 Endring av variabler

3.1.1 Fjerning av eksisterende variabler

Ingen variable foreslås fjernet på skjema for rapporteringsåret 2022.

3.1.2 Nye variabler

På skjema for 2021 kom nye variable inn på grunn av de nye spørsmålene knyttet til nydyrking av myr. Variablene var også med på skjema for 2021, men det ble ikke etablert tabeller i statistikkbanken til publiseringen for 2021.

3.1.3 Endring av innhold i allerede eksisterende variabler

Det foreslås ingen endringer i innhold av eksisterende variabler på skjema for rapporteringsåret 2022.

3.2 Ytterligere om videreutvikling av publiseringen

Arbeidsgruppa foreslår at opplysningene om tilbakeførte arealer blir tatt med som en egen tabell i KOSTRA-publiseringen. Tabellen vil ha tall fra og med rapporteringsåret 2019:

Dyrka og dyrkbar jord tidligere regulert til andre formål enn landbruk, men tilbakeført til landbruk i rapporteringsåret.

	Dyrka areal tilbakeført	Dyrkbar areal tilbakeført	Dyrka og dyrkbar areal tilbakeført
2019	366,5	643,7	1 010,2
2020	356,1	86,0	442,1
2021	194,1	19,3	213,4
Fylke			
Oslo og Viken	33,0	6,0	39,0
Rogaland	10,0	11,0	21,0
Møre og Romsdal	0,0	0,0	0,0
Nordland	0,0	0,0	0,0
Innlandet	103,8	38,4	142,2
Vestfold og Telemark	31,3	0,0	31,3
Agder	0,0	0,0	0,0
Vestland	100,9	0,0	100,9
Trøndelag	77,1	30,6	107,7
Troms og Finnmark	0,0	0,0	0,0

Nye spørsmålene om nydyrking av myr ble innført på skjema fra og med rapporteringsåret 2021, og det gjelder følgende variable:

4.4 Har kommunen behandlet søknader om dispensasjon til nydyrking av myr jf. forskrift om nydyrking § 5A annet ledd i 2021?		nydyrkmyr_janei	kodeliste ja-nei
4.5 Oppgi antall søknader om dispensasjon for å nydyrke myrarealer behandlet i 2021, etter resultat (vedtak):	Søknader om dispensasjon i alt	nydyrkmyr_sokn	heltall
	Dispensasjoner innvilget i alt	nydyrkmyr_sokn_innv	heltall
	Dispensasjoner innvilget som følge av:		
	Tap av andre produksjonsarealer	disp_tap	heltall
	Myr er grunneiers eneste dyrkingsressurs	disp_ressurs	heltall
	Ivaretagelse av særskilte produksjoner i myr på fjellgrunn	disp_myrfjell	heltall
	Søknader om dispensasjon avslått i alt	nydyrkmyr_sokn_avsl	heltall
4.6 Oppgi omsøkt myrareal for dyrking basert på behandlede søknader i 2021:	omsøkt grunn myr	omsokt_grunn	heltall
	omsøkt dyp myr	omsokt_dyp	heltall
	omsøkt i alt	omsokt_ialt	heltall
	innvilget grunn myr	innv_grunn	heltall
	innvilget dyp myr	innv_dyp	heltall
	innvilget i alt	innv_ialt	heltall
	avslått grunn myr	avsl_grunn	heltall
	avslått dyp myr	avsl_dyp	heltall
	avslått i alt	avsl_ialt	heltall
4.7 Oppgi antall saker hvor nydyrking av myrareal er gjennomført, jf. forskrift om nydyrking § 5 A sjette ledd, i 2021:	Antall saker ferdiggodkjent	ferdig_sak	heltall
	Ferdiggodkjent areal grunn myr	ferdig_areal_grunn	heltall
	Ferdiggodkjent areal dyp myr	ferdig_areal_dyp	heltall
	Ferdiggodkjent areal i alt	ferdig_areal_ialt	heltall

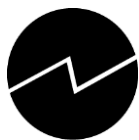
Ny tabell som inkluderer variablene over etableres i Statistikkbanken i forbindelse med publiseringen av tall for rapporteringsåret 2022. Tabellen vil ha opplysninger tilbake til 2021.

4 Ønskede endringer i kontoplanen (funksjon og art)

Arbeidsgruppa foreslår ingen endringer i kontoplanen.

5 Ønskede endringer i skjema/filuttrekk

Arbeidsgruppa foreslår ingen endringer i skjema for rapporteringen i 2023.

5.3 Data fra andre kilder

Arbeidsgruppa har diskutert mulighetene for å utnytte registerdata til rapporteringen på KOSTRA Landbruk. Kommunene skal ha et planregister som gir opplysninger om gjeldende arealplaner og andre bestemmelser som fastlegger hvordan arealene skal utnyttes. Planregisteret gir en samlet oversikt over tillatt bruk og vern av arealene i kommunen etter plan- og bygningsloven, samt planforslag som er under behandling. Kartverket har gjennom flere år arbeidet for at kommunene i Norge skal få fulldigitalisert sine arealplaner og kommunale planregistre. Fulldigitale kommunale planregistre vil gi en bedre og raskere tilgang til plandata. SSB følger med på mulighetene for å utnytte opplysninger fra vedtatte reguleringsplaner i digitalt planregister til å beregne omfanget av omdisponering av dyrka og dyrkbar jord etter plan- og bygningsloven.

6 Evaluering av siste rapportering

6.1 Utarbeiding av skjema

Det var nye spørsmål om nydyrking av myr i skjema for rapporteringsåret 2021.

6.1.2 Kontroller i skjema

Skjema 32 – Forvaltning av landbruksarealer – inneholder spørsmål om omdisponering av dyrka og dyrkbar jord og saksbehandling etter jord- og konsesjonsloven. Alle spørsmålsgrupper på skjema innledes med et såkalt filterspørsmål om kommunen har hatt saker til behandling på det aktuelle fagfeltet. Ved avkryssing for «ja» i «ja/nei»- spørsmålene åpnes de påfølgende spørsmål for utfylling. Svares det «nei», åpnes ikke spørsmålene for utfylling. Dersom det unnlates å svare på de innledende spørsmålene, varsles dette med feilmelding.

Det er lagt inn automatiske summeringer i skjema der dette lar seg gjøre.

Skjema kan sendes inn med feil, men avgiver varsles om at det er feil i skjema.

6.2 Innsamling av data (rapportering)

Tabellen under viser skjemainngangen i perioden 2005-2020, ved publisering 15. mars (foreløpige tall) og 15. juni (endelige tall).

Referanseår	Kommuner i alt	Med svar, foreløpige tall 15. mars	Svarprosent, foreløpige tall	Med svar, endelige tall 15. juni	Svarprosent, endelige tall
2005	433	416	96,1
2006	431	352	81,7	428	99,3
2007	431	397	92,1	423	98,1
2008	430	371	86,3	425	98,8
2009	430	377	87,7	422	98,1
2010	430	376	87,4	419	97,4
2011	430	403	93,7	426	99,1
2012	429	397	92,5	422	98,4
2013	428	396	92,5	422	98,6
2014	428	384	89,7	426	99,5
2015	428	385	90,0	426	99,5
2016	428	408	95,3	424	99,1
2017	426	399	93,7	412	96,7
2018	422	398	94,3	411	97,4
2019	422	393	93,1	415	98,3
2020	356	340	95,1	353	99,2
2021	356	340	95,1	353	99,2

Siden publiseringen 15. mars har kommuner merket med grått levert inn skjema, og det manglet ved publisering opplysninger fra 3 kommuner. dag opplysninger fra 3 kommuner.

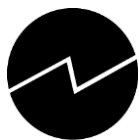
Fylke	Antall som mangler	Manglende kommuner
Innlandet	2	3425 Engerdal, 3454 Vang
Vestfold og Telemark	1	3815 Drangedal
Agder	1	4220 Bygland
Rogaland	2	1124 Sola, 1144 Kvitsøy
Møre og Romsdal	1	1557 Gjemnes
Trøndelag	1	5043 Røyrvik
Nordland	2	1851 Lødingen, 1874 Moskenes
Troms og Finnmark	6	5404 Vardø, 5413 Ibestad, 5424 Lyngen, 5427 Skjervøy, 5439 Gamvik, 5442 Nesseby

Tabellen under viser hvilke kommuner som ikke har levert skjema innen fristen for publisering av endelige tall i perioden 2005-2021:

Referanseår	Kommuner med manglende rapportering	Antall
2005	1145, 1260, 1264, 1265, 1266, 1439, 1532, 1545, 1572, 1742, 1849, 1850, 1856, 1874, 1928, 2004, 2017	17
2006	1264, 4620, 1836	3
2007	1238, 1438, 1439, 1534, 1818, 1834, 1859, 1928	8
2008	0904, 1418, 1430, 1438, 1854	5
2009	0828, 1245, 1438, 1547, 1812, 1849, 1856, 2027	8
2010	0211, 1145, 1245, 1266, 1430, 1438, 1511, 1703, 1849, 1874, 2027	11
2011	1145, 1438, 1856, 1860	4
2012	1438, 1620, 1662, 1860, 1917, 2011, 2027	7
2013	0616, 1245, 1438, 1620, 1856, 1917	6
2014	0631, 1632	2
2015	1613, 2028	2
2016	0631, 1232, 1526, 1849	4
2017	0118, 0940, 1129, 1245, 1613, 1644, 1852, 1853, 1859, 1874, 2002, 2003	12
2018	0616, 1046, 1232, 1433, 1545, 1852, 1853, 1856, 1871, 5012, 5048	11
2019	0625, 1439, 1534, 1545, 1853, 1871, 5030	7
2020	3442, 4648, 5439	3
2021	5413, 5439, 5442	3

6.4 Bearbeiding/revisjon og kontroll

Skjema 32 lastes inn i SSBs system for integrert editering og estimering (ISEE), og editeringen er foretatt i modulen Dynarev. Det ligger kontroller i skjemaet som er til hjelp i editeringsarbeidet. Systemet er bygd opp slik at det er enkelt å hente opp skjema som ikke er gjennomgått og godkjente enda. Opptellingene som ligger i tilknytning til inntekt og editering er til stor hjelp for å holde oversikt over skjemainngangen og framgangen i arbeidet med kontroll og oppretting av skjemaene.

6.5 Publisering

Foreløpige tall for 340 kommuner ble publisert 15. mars, og publiseringen 15. juni omfattet 353 av 356 kommuner.

6.5.1 Oversikt av publiserte tabeller i statistikkbanken

Tabellnr	Tabelltittel	Årgang	
06194	Omdisponering av dyrka og dyrkbar jord etter jordloven og plan- og bygningsloven	2005-2021	https://www.ssb.no/statbank/table/06194/
07903	Omdisponering av dyrka og dyrkbar jord til andre formål enn landbruk	2005-2021	https://www.ssb.no/statbank/table/07903/
08123	Nydyrking (K)	2005-2021	https://www.ssb.no/statbank/table/08123/
11950	Utvalgte nøkkeltall landbruk (K)	2015 - 2021	https://www.ssb.no/statbank/table/11950/
11921	Arealer for nydyrking (K)	2015 - 2021	https://www.ssb.no/statbank/table/11921/
11781	Søknader om nydyrking (K)	2015 - 2021	https://www.ssb.no/statbank/table/11781/
11777	Søknader om fritak fra driveplikt (K)	2015 - 2021	https://www.ssb.no/statbank/table/11777/
11834	Pålegg om driveplikt (K)	2015 - 2021	https://www.ssb.no/statbank/table/11834/
11778	Søknader om omdisponering etter jordloven (K)	2015 - 2021	https://www.ssb.no/statbank/table/11778/
11776	Omdisponering, etter dyrka eller dyrkbar jord, formål og lovanvendelse (K)	2015 - 2021	https://www.ssb.no/statbank/table/11776/
11832	Deling av eiendom etter jordloven (K)	2015 - 2021	https://www.ssb.no/statbank/table/11832/
11833	Ordinære konsesjonssaker (K)	2015 - 2021	https://www.ssb.no/statbank/table/11833/
11920	Konsesjon aksjeselskap (K)	2015 - 2021	https://www.ssb.no/statbank/table/11920/
11922	Slektskapskonsesjon (K)	2015 - 2021	https://www.ssb.no/statbank/table/11922/
11782	Nullgrensesaker (K)	2015 - 2021	https://www.ssb.no/statbank/table/11782/
11779	Nullgrensesaker slektskap (K)	2015 - 2021	https://www.ssb.no/statbank/table/11779/

6.5.2 Oversikt over avslutta tabeller

Tabellnr	Tabelltittel	Årgang	
06193	Søknader om fritak fra boplikt etter konsesjonsloven og odelsoven (F)	2005 - 2008	https://www.ssb.no/statbank/table/06193/
06140	R. Landbruk - nøkkeltall (K)	2005 - 2016	https://www.ssb.no/statbank/table/06140/
06138	R. Landbruk - grunnlagsdata (K)	2005 - 2016	https://www.ssb.no/statbank/table/06138/

6.5.3 Endring av variabler

6.5.3.1 Fjerning av variabler

Ingen variable er fjernet.

6.5.3.2 Nye variabler

Nye spørsmål om nydyrking av myr har medført nye variable på skjema for rapporteringsåret 2021.

4.4 Har kommunen behandlet søknader om dispensasjon til nydyrking av myr, jf. forskrift om nydyrking § 5A annet ledd, i 2021?			
☐ Ja ☐ Nei			
4.5 Oppgi antall søknader om dispensasjon for å nydyrke myrarealer behandlet i 2021, etter resultat (vedtak):			
Dispensasjoner innvilget i alt			
Dispensasjoner innvilget som følge av:			
Tap av andre produktionsarealer			
Myr er grunneiers eneste dyrkingsressurs			
tvarettakelse av særskilte produksjoner i myr på fjelgrund			
Søknader om dispensasjon avslått			
Søknader om dispensasjon i alt			
4.6 Oppgi omsøkt, innvilget og avslått myrareal for dyrking basert på behandlede søknader i 2021:			
Antall dekar			
	Grunn myr	Dyp myr	I alt
Omsøkt			
Innvilget			
Avslått			
4.7 Oppgi antall saker hvor nydyrking av myrareal er gjennomført og ferdiggodkjent areal, jf. forskrift om nydyrking § 5A sjette ledd, i 2021:			
Antall saker			
	Grunn myr	Dyp myr	I alt
Ferdiggodkjent areal, dekar			
	dekar	dekar	dekar

6.6. Brukerreaksjoner

Vi har fått positive tilbakemeldinger fra brukere av statistikken på at de nye oversiktssidene i statistikkbanken gjør tilgjengeligheten til tallene bedre. Det er mye lettere å finne fram når tabellene er organisert etter tema, og oppdelingen har gjort det mye enklere å ta ut ønskede tabeller innenfor hvert emne.

7 Annet

Arbeidsgruppa for KOSTRA Landbruk ser det som svært viktig at det utvikles rutiner som kan erstatte kommunenes manuelle rapportering på skjema 32 – Forvaltning av landbruksarealer. Et elektronisk alternativ vil på sikt omfatte arealrapportering fra digitale planer og filuttrekk fra kommunenes saksbehandlingssystem. SSB vil se på mulighetene til å utnytte digitalt planregister til å beregne kommunenes omdisponering av dyrka og dyrkbar jord etter plan- og bygningsloven for de kommuner som har fulldigitalisert sine planer.

Gruppen følger også nøye med på utviklingsprosjektet e-byggesak som går i regi av KNNM-gruppen. Målet for prosjektet er å få leverandører av saks- og arkivsystemer til å bygge inn mulighet for registrering av variabler og rapportfunksjonalitet i deres produkter som er tilpasset deler av den informasjonen det spørres om i KOSTRA-skjemaene 20 og 20Plan. Prosjektet har også inkludert behovene til KOSTRA landbruk i sin kravspesifikasjon.

Gjennom den årlig KOSTRA-rapporteringen registreres vedtatt omdisponert areal. Samtidig er det også mulig å finne den faktiske nedbyggingen av dyrka jord ved å kombinere bruken registre og kart på ulike måter. SSB har de siste årene sett på ulike metoder til å beregne faktisk nedbygging av jordbruksareal. Målet er å utvikle en treffsikker metode for å kunne foreta beregninger av nedbygging så raskt som mulig etter at nedbyggingen har skjedd. Samtidig er det viktig å unngå bruk av datasett med store etterslep, og det er vesentlig at det kan foretas beregninger for alle kommuner. I en av metodene brukes matrikkelens bygningsdel og bygningsomriss fra FKB-Tiltak/FKB-Bygg for å finne nedbygd jordbruksareal basert på bygningsomriss. Kobling mot arealbrukskartet gir arealbruksklasse, og hvilke areal typer som bygges ned kommer fram ved overlay mot AR5. Deretter beregnes totalt nedbygd areal ved hjelp av faktorer. Ved bruk av denne metoden vil anslagsvis 10 prosent av arealet mangle året etter at nedbyggingen fant sted på grunn av etterslep. Resultatet kan så justeres det påfølgende året til endelige tall.

Mange kommuner har digitaliserte reguleringsplaner som også på sikt kan benyttes til å kartlegge planlagt omdisponerte jordbruksarealer. I dag er det utviklet flere aktuelle metoder for å finne den faktiske nedbygginga som skjer. Med noe videreutvikling av metodene anser SSB det som mulig å komme fram til en metode som kan gi årlige tall for nedbygging av jordbruksareal.

Arbeidsgruppen mener det fortsatt må registreres og publiseres vedtatt omdisponering av dyrka og dyrkbar jord gjennom KOSTRA. Vedtatt omdisponert jordbruksareal er et godt mål for forvaltning og politikk, og er et viktig bidrag for å rette inn virkemidlene. Det vil i tillegg være en stor fordel om faktiske nedbygging også kunne publiseres som en årlig statistikk.

8 Referanser

Forskrift om endring av forskrift om nydyrking: <https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2020-06-02-1115>

Vedtak til lov om endring av jordlova (oppheve forbudet mot nydyrking av myr): <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Vedtak/Beslutninger/Lovvedtak/2020-2021/vedtak-202021-133/>

9 Vedlegg

Vedlegg 1 Skjema 32 – Forvaltning av landbruksarealer 2021

Forvaltning av landbruksarealer 2021		
1 Opplysninger om kommunen og ansvarlig for rapporteringen		
Kommune		
Kommunens navn		
Navn skjemasvarlig		
E-post skjemasvarlig		
Tlf nr		
2 Omstilling av dyrka eller dyrkbare jord etter plan- og byggesaksloven i 2021. Endelig vedtatte reguleringsplaner (område- eller detal/regulering)		
Kart og høydepunkt for beregning av areal av dyrka og dyrkbare jord finnes i Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) kartportal kblen under Verktøyrekleregning i KOSTRA.		
<ul style="list-style-type: none"> Dyrka jord omfatter fulldyrka jord (ARTYPE 21), overfløedyrka jord (ARTYPE 22) og inntæringsarbeid (ARTYPE 23). Fulldyrka jord er areal som er dyrka til vanlig pløvedyrka, og som kan nyttes til åkervekster eller til eng som kan formos ved pløying. Overfløedyrka jord er areal som for det meste er ryddet og gjenst i overfates, slik at maskinell høsting er mulig. Inntæringsarbeid er inntæringsareal som kan nyttes som beite, men som ikke kan høstes maskinelt. Minst 30 % av arealet skal være dekt av graspartor. Dyrkbare jord er areal som ved oppdyrking kan settes i åk, sånt at det vil oppfylle kravene til lettbrukt eller mindre lettbrukt fulldyrka jord. For dyrkbare jord skal det ikke tas hensyn til om det for tiden er ubrukt å dyrke opp jorda. 		
3.1 Har kommunen vedtatt omstilling av dyrka eller dyrkbare jord i reguleringsplan etter plan- og byggesaksloven i 2021?		
Gjelder reguleringsplaner som berører areal som ikke tidligere er regulert til andre formål enn landbruk.		
Dersom arealer tidligere regulert til landbruk omreguleres, skal de tas med.		
Areal i omstilling skal ikke rapporteres hvis det i planen er bestemmelse med krav om senere detalregulering. Plenen skal da rapporteres det ferdig detalreguleringen vedtas.		
Utbredelse av tidligere vedtatte reguleringsplaner skal med, men kun det areal som ikke tidligere er regulert til andre formål enn landbruk. +		
Areal skal reguleres selv om det tidligere er satt av til andre formål enn LNF i kommunal delplan.		
☐ Ja ☐ Nei		
3.2 Oppgi areal av dyrka og dyrkbare jord som er godkjent omstoppert i reguleringsplan i 2021. Alle aktuelle reguleringsformål skal tas med i skjemaet		
Arealene oppgitt med en desimal.		
	Dyrka jord, dekar, i desimal	Dyrkbare jord, dekar, i desimal
Boligbebyggelse		
Frilandsbebyggelse		
Nærings- og næringskjerne		
Offentlig eller privat tjenestetilbygning		
Annens bebyggelse og anlegg		
Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur		
Oppvekst		
Golfbane		
Forusett		
LNF der landbruk er uteløst		
LNF sprøkt utbygging (bolig-, frilands- eller næringsbebyggelse)		
Bruk og vein av søe og vassdrag		
Kombinasjoner av hovedformål		
I alt		
3.3 Er areal av dyrka og dyrkbare jord som tidligere er regulert til annet formål blitt tilbakeført til LNF-formål i 2021?		
☐ Ja ☐ Nei		
3.4 Oppgi areal av dyrka og dyrkbare jord som tidligere er regulert til annet formål, men som i 2021 er tilbakeført til LNF-formål:		
Dyrka jord	Dekar	
Dyrkbare jord		
I alt		
3 Omstilling av dyrka og dyrkbare jord etter jordloven § 9		
Omfatter også omstillinger som følger av delingsvedtak etter jordloven § 12.		
Kart og høydepunkt for beregning av areal av dyrka og dyrkbare jord finnes i Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) kartportal kblen under Verktøyrekleregning i KOSTRA.		
<ul style="list-style-type: none"> Dyrka jord omfatter fulldyrka jord (ARTYPE 21), overfløedyrka jord (ARTYPE 22) og inntæringsarbeid (ARTYPE 23). Fulldyrka jord er areal som er dyrka til vanlig pløvedyrka, og som kan nyttes til åkervekster eller til eng som kan formos ved pløying. Overfløedyrka jord er areal som for det meste er ryddet og gjenst i overfates, slik at maskinell høsting er mulig. Inntæringsarbeid er inntæringsareal som kan nyttes som beite, men som ikke kan høstes maskinelt. Minst 30 % av arealet skal være dekt av graspartor. Dyrkbare jord er areal som ved oppdyrking kan settes i åk, sånt at det vil oppfylle kravene til lettbrukt eller mindre lettbrukt fulldyrka jord. For dyrkbare jord skal det ikke tas hensyn til om det for tiden er ubrukt å dyrke opp jorda. 		
3.1 Har kommunen behandlet søknader om omstilling av dyrka eller dyrkbare jord etter jordloven § 9 i 2021?		
Ta også med fordelinger etter jordloven § 12 som innebærer omstilling av dyrka eller dyrkbare jord.		
☐ Ja ☐ Nei		
3.2 Oppgi areal søknader om omstilling behandlet etter jordloven § 9 i 2021, etter resultat (volum):		
Søknader innvilget, helt eller delvis		areal
Søknader avslått		
Søknader i åk		

3.3 Oppgi areal av dyrka og dyrbar jord som er godkjent ordplanert i 2021 etter jordloven:		
Dermed det i 2021 blir sagt på nytt for areal som tidligere er godkjent ordplanert, skal bare en eventuell utvidelse av arealet oppgis.		
Arealene gis opp med én desimal.		
	Gode jord, dekar	Dyrbar jord, dekar
	J dekar	J dekar
Balgebegjødsel		
Frøbegjødsel		
Næringsbegjødsel/enkelt		
Offentlig eller privat beredning		
Annent bevegelse og anlegg		
Samløskanlegg og teknisk infrastruktur		
Grønnstrøker		
Cellene		
Porsvort		
Annent jordbruksformål, f.eks. tilleggsanlegg		
Skogplanting		
Brak og vass av sjø og vanndrag		
I alt		

4 Nydyrking					
Nydyrking er fulldyrking og overflatebehandling av jord. Gjennomdyrking av jordbruksareal som har ligget unntatt i over 30 år, regnes som nydyrking.					
4.1 Har kommunen behandlet søknader om nydyrking etter jordloven § 11 andre ledd, jf. forskrift om nydyrking, i 2021?					
☐ Ja ☐ Nei					
4.2 Oppgi antall søknader behandlet i 2021, etter resultat (vedtak):					
Kolonne 1 (I alt kolonnen?) skal vise antall søknader.					
For søknader innvilget med vilkår kan det settes flere vilkår i et vedtak. Søknader innvilget med vilkår ut fra innhensyn spesifiseres nummer i kolonnene 2 - 5.					
Eksempel: Et søknad innvilget med vilkår ut fra hensynet til biologisk mangfold og landskapsbildet, skal den telles med i kolonnene 1, 2 og 4.					
	1. antall søknader	2. antall vilkår satt ut fra hensyn til biologisk mangfold	3. antall vilkår satt ut fra hensyn til kulturlandskap	4. antall vilkår satt ut fra hensyn til landskapsbildet	5. antall vilkår satt ut fra hensyn til friluftsliv
Søknader innvilget uten vilkår					
Søknader innvilget med vilkår					
- av disse med redusert areal					
Søknader avslått					
Søknader i alt					

4.3 Oppgi omsett nydyrka areal (alle behandlete søknader i 2021):			
Dermed det i 2021 sies på nytt for areal som tidligere er godkjent nydyrka, skal bare en eventuell utvidelse av arealet oppgis.			
Avrund til nærmeste hele tall.			
	Areal i alt, dekar	Areal som er registrert som A-område for biologisk mangfold, dekar	Areal som er registrert som B-område for biologisk mangfold, dekar
Omsett nydyrka areal i alt			
Godkjent nydyrka areal i alt			
Både godkjent nydyrka areal			
Bare godkjent og ikke godkjent nydyrka areal			

4.4 Har kommunen behandlet søknader om dispensasjon til nydyrking av nye, jf. forskrift om nydyrking § 5A annet ledd, i 2021?			
☐ Ja ☐ Nei			
4.5 Oppgi antall søknader om dispensasjon for å nydyrke myrreoler behandlet i 2021, etter resultat (vedtak):			
Dispensasjon innvilget i alt			
Dispensasjon innvilget som følge av:			
Tap av andre produksjonsarealer			
Nyr er grunnens eneste dyringsressurs			
Ivaretagelse av særskilte produksjoner i myr på tils grunn			
Søknader om dispensasjon avslått			
Søknader om dispensasjon i alt			

4.6 Oppgi omsett, innvilget og avslått myrreol for dyrking basert på behandlete søknader i 2021:			
Antall dekar			
	Grunn myr	Dyp myr	I alt
Omsett			
Innvilget			
Avslått			

4.7 Oppgi antall saker hvor nydyrking av myrreol er gjennomført og ferdiggodkjent areal, jf. forskrift om nydyrking § 5A sjette ledd, i 2021:			
Antall saker			
	Grunn myr	Dyp myr	I alt
Ferdiggodkjent areal, dekar			

5 Deling av eiendommen etter jordloven § 12		
5.1 Har kommunen behandlet søknader om deling av eiendommen etter jordloven § 12 i 2021?		
☐ Ja ☐ Nei		
5.2 Oppgi antall søknader behandlet i 2021, etter resultat (vedtak):		
En søknad kan omfatte inndeling av flere tomter/arealer. Denne deling har medført omdisponering av dyrka eller dyrbær jord, skal det også rapporteres under punkt 2.		
Søknader innvilget (hele eller delvis) i alt		Antall
Fordel de innvilgede søknadene etter formål:		
Søknader innvilget med formål tilleggsjord til annen landbrukssektor		
Søknader innvilget med formål selvstendig enhet		
Søknader innvilget av hensyn til bosettingen i området etter § 12 fjerde ledd		
Antall blåbær som leverer til et oppdrett eller utbygd nær skogseiendommen ved inndelingen		
Antall søknader som leverer til et oppdrett eller utbygging som fortsetter kan representerer landbrukssektoren hvor inndelingen har medført at tilleggsjord tilleggsjord har resultatet til 25 dekar eller mindre		
Søknader avslått		
Søknader i alt		
6 Drivpløkk, Avsjøer og i 2021, etter resultat (vedtak)		
Der av jordbruksareal har drivpløkk i tråd med jordloven § 8.		
Kan vedtak etter net-regelverk skal rapporteres her.		
6.1 Har kommunen behandlet søknader om varig fritak fra drivpløkk etter jordloven § 8 a i 2021?		
☐ Ja ☐ Nei		
6.2 Oppgi antall søknader behandlet etter jordloven § 8 a i 2021, etter resultat (vedtak):		
Søknader innvilget med varig fritak fra drivpløkk		Antall
Søknader avslått		
Søknader i alt		
6.3 Har kommunen gitt pålegg etter jordloven § 8 tredje ledd i 2021, som følge av brudd på drivpløkket?		
☐ Ja ☐ Nei		
6.4 Oppgi antall vedtak om å gi pålegg etter jordloven § 8 tredje ledd i 2021, som følge av brudd på drivpløkket:		
Måltid på drivpløkket etter tidligere bestemmelser i konsesjonsloven § 3 annet ledd og oddeloven § 27 felles opp etter net-regler i jordloven.		
Antall vedtak		
6.5 Oppgi antall pålegg gitt i vedtak i spørsmål 6.4 etter type:		
Pålegg om bortevne		Antall
Pålegg om stoppløsting		
Pålegg om tiltak av hensyn til kulturlandskapet		
7 Konsesjonsloven, Rapportering for avsjøer i 2021		
7.1 Har kommunen behandlet søknader om konsesjon i medhold av konsesjonsloven i 2021? Gjelder alle konsesjonsøknader gitt/et søknad der søker ikke skal oppfylle boplikt ("viltkuddkonsesjon" - rapporteres under spørsmål 7.5 og 7.6), og eventuelt søknad om endret konsesjonsregime ("viltgrensesøknad" - rapporteres under spørsmål 8)		
☐ Ja ☐ Nei		
7.2 Oppgi antall søknader etter konsesjonsloven behandlet i 2021, etter resultat (vedtak):		
Oppløst alle konsesjonsøknader, eventuelt søknad der søker ikke skal oppfylle boplikt og eventuelt "viltgrensesøknad".		
Søknader innvilget uten vilkår i alt	Antall	Antall
Søknader innvilget med vilkår gitt i medhold av konsesjonsloven § 11		
Ja, disse:		
- Med vilkår om personlig boplikt		
- Med vilkår om personlig boplikt		
Søknader avslått		
Søknader i alt		
7.3 Konsesjon til eksisterende (AS/ASA) i 2021. Har noen av konsesjonsøkene i spørsmål 7.2 omhandlet eksisterende med mer enn 35 dekar fulldyrka og overflatedyrka jord, og/eller mer enn 500 dekar produktiv skog, der skogseier har søkt om konsesjon?		
☐ Ja ☐ Nei		
7.4 Oppgi antall søknader om konsesjon fra aksjeselskap behandlet i 2021, etter resultat (vedtak). Gjelder søknader der konsesjonsøknadene har mer enn 35 dekar fulldyrka og overflatedyrka jord, og/eller mer enn 500 dekar produktiv skog.		
Søknader innvilget (med eller uten vilkår)		Antall
Søknader avslått		
Søknader i alt		

7.3 Har kommunen behandlet søknader om konsesjon i medhold av konsesjonsloven § 9 siste ledd ("Slektskapskonsesjon") i 2021?

På 1.7.2021 er adgangen til å søke om friktak fra lovbestemt beplant bortfalt. Nye regler er innført slik at den som ikke skal bosette seg på eiendommen må søke konsesjon. Slike saker rapporteres her i spørsmål 7.3 og 7.6.

Ja Nei

7.6 Oppgi antall søknader etter konsesjonsloven § 9 siste ledd ("Slektskapskonsesjon") behandlet i 2021, etter resultat (vedtak):

Dette er saker der søker kunne overtatt konsesjonsrett ved å bosette seg på eiendommen, men deruten søker ikke skal bosette seg på eiendommen må vedkomende søke om konsesjon.

	Antall	Antall
Søknader innvilget uten vilkår i alt		
Søknader innvilget med vilkår om vedtak i medhold av konsesjonsloven § 11		
Av disse:		
- Med vilkår om egenarbeid beplant		
- Med vilkår om tilfylling på et senere tidspunkt		
Søknader avslått		
Søknader i alt		

8 Søknader etter konsesjonsloven i forbindelse med med nedlagt konsesjonsprosess "nallgrensesaker"

8.1 Har kommunen innført forskrift om nedlagt konsesjonsprosess ("nallgrense") etter konsesjonsloven § 7?

Ja Nei

8.2 Har kommunen behandlet søknader etter konsesjonsloven § 7 ("nallgrensesaker") i 2021?

Saker egenmeldt som konsesjonsfria etter skjema LDR-256 skal ikke rapporteres.

Ja Nei

8.3 Oppgi antall søknader avgjort i 2021 etter konsesjonsloven § 7 etter resultat (vedtak):

Gjelder alle kommuner med forskrift etter konsesjonsloven § 7.

	Antall
Søknader innvilget	
Søknader avslått	

9.4 Har kommunen innført forskrift etter konsesjonsloven § 7 om etableringsrett i konsesjonsloven § 5 første ledd nr. 1 ut av kraft?

Ja Nei

9.5 Har kommunen i 2021 behandlet søknader under spørsmål 9.3 som gjelder nær slekt?

Ja Nei

9.6 Oppgi hvor mange søknader under spørsmål 9.3 som gjelder nær slekt

Gjelder bare kommuner som har tatt konsesjonsloven § 5 første ledd nr. 1 (slektskapsrett) ut av kraft ved forskrift.

	Antall
Søknader innvilget	
Søknader avslått	
Søknader i alt	

9 Merknader

Dette er et åpent felt til eventuelle kommentarer om ting som er uklare, hvilke opplysninger som har vært inn, omfang eller utførelse av skjemaet o.l., som kan bidra til å gjøre skjemaet og spørsmållene bedre

Vedlegg 2 Veiledning til utfylling av skjema 32 – Forvaltning av landbruksarealer 2021

Veiledning til rapporteringen på skjema 32 i KOSTRA

Forvaltning av landbruksarealer 2021

Innhold:

1. Innledning	13
2. Omdisponering av dyrka og dyrkbar jord etter plan- og bygningsloven	13
3. Omdisponering av dyrka og dyrkbar jord etter jordloven § 9	15
4. Nydyrking	17
5. Deling av eiendom etter jordloven	18
6. Driveplikt	18
7. Søknader om konsesjon etter konsesjonsloven	19

8. Søknader etter konsesjonsloven – nullgrensesaker	19
9. Lovhjemmel	20

1. Innledning

Kommunenes vedtak om omdisponering av landbruksarealer etter plan- og bygningsloven og jordloven, samt saksbehandling etter jord- og konsesjonslov, skal rapporteres via KOSTRA. Dette skal blant annet gi opplysninger om hvordan jordvernet praktiseres og brukes av regionale og sentrale myndigheter i arealpolitikken. Opplysningene om særlovene brukes for å følge utviklingen innen eiendoms- og bosettingspolitikken.

Det er kommunens vedtak i enkeltsaker etter jordloven og konsesjonsloven, og vedtatte reguleringsplaner, som skal rapporteres. Alle kommunens vedtak i rapporteringsåret skal tas med, inkludert vedtak som er påklaget til Fylkesmannen. Endelig vedtak i klagesak rapporteres fra Fylkesmannen til Landbruksdirektoratet og skal ikke tas med her.

2. Omdisponering av dyrka og dyrkbar jord etter plan- og bygningsloven

I KOSTRA er det endelig vedtatte *reguleringsplaner (område- eller detaljregulering)* som skal rapporteres. Kommunen skal rapportere på omdisponering av både **dyrka** og **dyrkbar jord**. Med dyrka jord menes fulldyrka jord, overflatedyrka jord og innmarksbeite.

Dyrka jord omfatter fulldyrka jord (ARTYPE 21), overflatedyrka jord (ARTYPE 22) og innmarksbeite (ARTYPE 23).

Fulldyrka jord er areal som er dyrka til vanlig pløyedybde, og som kan nyttes til åkervekster eller til eng som kan fornyes ved pløying.

Overflatedyrka jord er areal som for det meste er ryddet og jevnet i overflaten, slik at maskinell høsting er mulig.

Innmarksbeite er innmarksareal som kan nyttes som beite, men som ikke kan høstes maskinelt. Minst 50 % av arealet skal være dekket av grasarter.

Les mer om definisjoner av dyrka jord i NIBIO-bok 5 2019 – AR5 Klassifiseringssystem.

Dyrkbar jord er areal som ved oppdyrking kan settes i slik stand at det vil oppfylle kravene til lettbrukt eller mindre lettbrukt fulldyrka jord.

Kart og hjelpemiddel for beregning av areal for dyrka og dyrkbar jord finnes i NIBIOs kartportal

Kilden: <https://kilden.nibio.no> under Verktøy/Arealberegning Kostra.

- Last opp reguleringsplaner i SOSI-format og få automatisk beregnet arealbeslag av dyrka og dyrkbar jord, fordelt på de ulike arealformålene. NB: filen må være zippet.
- Det er også mulig å tegne inn en flate i kartet og få beregnet dyrka og dyrkbar jord for dette området. Ved å zoome inn på riktig område i kommunen, kommer de aktuelle kartlagene opp automatisk.

- I tillegg til å få arealtallene i en tabell på skjermen kan du lagre resultatet på csv-format.

Tillatt omdisponerte arealer føres opp i KOSTRA-skjemaet under angitt formålsinndeling fordelt på dyrka og dyrkbar jord. Areal tallet kan legges inn med én desimal. Dyrka jord skal rapporteres selv om den for tiden ikke er i bruk. Dyrkbar jord skal rapporteres selv om det for tiden ikke er aktuelt, verken økonomisk eller politisk, å dyrke opp jorda nå.

Tabell 1 gir oversikt over hvilke SOSI-koder som skal registreres på hvilke formål i KOSTRA-skjemaet. Dersom det likevel oppstår tvil om hvilket arealformål som er det riktige å bruke, kan «Annen bebyggelse og anlegg» benyttes. Det viktigste er at arealet registreres i tabellen. Vær likevel obs på at enkelte formål innen landbruk ikke skal registreres i skjema, da de sikrer fortsatt landbruksdrift (se tabell 1).

Det er bare reguleringsplaner som berører areal som ikke tidligere er regulert til andre formål enn landbruk som skal registreres.

Dersom arealer tidligere regulert til landbruk omreguleres til annet enn landbruk, skal de tas med. Areal i områderegulering skal ikke rapporteres hvis det i planene er bestemmelse med krav om senere detaljregulering. Planen skal da rapporteres det året detaljreguleringen vedtas.

Utvidelse av tidligere vedtatte reguleringsplaner skal med, men kun det areal som ikke tidligere er regulert til andre formål enn landbruk.

Areal skal registreres selv om det tidligere er lagt ut til andre formål enn LNFR i kommune(del)plan. Det er med andre ord reguleringsplannivået som skal registreres i KOSTRA, ikke kommuneplannivået. Det er reguleringsplaner som skal registreres. Dersom kommunen godkjenner mindre bygge- og anleggstiltak i områder for bebyggelse og anlegg i kommuneplanen uten å kreve reguleringsplan eller jordlovsbehandling, er det ikke nødvendig å registrere disse arealene i KOSTRA-skjemaet.

Fra og med rapporteringsåret 2019 har kommunene rapportert på areal av dyrka og dyrkbar jord som tidligere er regulert til annet formål enn LNFR, og som nå er tilbakeført til LNFR. Dette er spørsmål 2.3 og 2.4.

Rapporteringen gjelder for arealer med dyrka og dyrkbar jord der gjeldende reguleringsplan enten oppheves og arealet tilbakeføres til LNFR, eller der hele eller deler av arealet tilbakeføres til LNFR-formål som følge av omregulering.

Tabell 1. Oversikt over reguleringsformål i PBL som skal brukes i KOSTRA-rapporteringen

Reguleringsformål PBL § 12-5	Sosikoder etter pbl 2008
Boligbebyggelse (§12-5 nr. 1) inkludert uteoppholdsareal	1110-1119, 1600-1690
Fritidsbebyggelse (§12-5 nr. 1)	1120-1124
Næringsbebyggelse /virksomhet (§12-5 nr. 1) (utenom landbruk, reindrift og akvakultur): Kjøpesenter, forretning Fritids- og turistformål	1140, 1150 1170-1174

Råstoffutvinning	1200-1201
Næringsvirksomhet: kontor, hotell, bevertning, industri, lager, bensinstasjon	1300-1390
Kombinasjoner av næringsbebyggelse	1810-1812, 1820-1822, 1830
Offentlig eller privat tjenesteyting (§12-5 nr. 1)	
Skole, barnehage, institusjon, kirke, forsamlingslokale.	1160-1169
Golfbane (§12-5 nr. 1)	1450
Annen bebyggelse og anlegg (§12-5 nr. 1)	
Sentrumsformål	1130
Idrettsanlegg	1400-1490
Godsterminal/-lager, energianlegg, kommunaltekniske anlegg mv.	1500-1590
Grav- og urnelund	1700-1730
Kombinasjoner som ikke kan fordeles på de enkelte gruppene under <i>Bebyggelse og anlegg</i> .	1801-1804, 1813-1814, 1824-1826, 1830-1831
Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (§12-5 nr. 2)	
Vei, bane, lufthavn, havn, kollektivanlegg, parkering, jernbane, energinett, vann- og avløpsnett, med mer	2000-2800
Grønnstruktur (§12-5 nr. 3)	
Naturområde, turdrag, friområde, park	3000-3800
Forsvaret (§12-5 nr. 4)	
Skytefelt, øvingsområde, leir	4000-4800
LNFR der landbruk er utelukket (§12-5 nr. 5)	
Bare arealet der reguleringsbestemmelsene utelukker videre landbruksvirksomhet. Beregn berørt areal!	
Natur- og friluftsmål, naturvern	5120, 5130, 5300 (vurder og beregn!)
Vern av kulturmiljø eller kulturminne, Reindriftsformål.	5600, 5140 (vurder og beregn!)
Bl.a. skal følgende formål ikke rapporteres siden de sikrer fortsatt landbruksdrift: Landbruksformål, jordbruk, skogbruk, seterområde, gartneri, pelsdyranlegg, jordvern, særlige landskaphensyn	5100, 5110-5115, 5400, 5500
LNFR spredt utbygging (§12-5 nr. 5)	
Spredt bolig-, fritidsbolig og næringsbebyggelse. Oppgi bare det arealet som blir fradelte/festet til bebyggelse. Alternativt oppgis det arealet som blir bebygd.	5200, 5210, 5220, 5230 (vurder og beregn!)
Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone (§12-5 nr. 6)	
Akvakultur, småbåtanlegg og natur- og friluftsområde med tilhørende strandsone	6000-6800
Kombinasjoner av hovedformål (§12-5 nr. 1-6)	
(Bebyggelse og anlegg, Samferdselsanlegg, Grønnstruktur, Forsvaret, LNFR, Bruk og vern av sjø og vassdrag)	1800, 1900, 2900, 3900, 4900, 5900, 6900
Kombinasjoner som ikke kan fordeles på de enkelte hovedformålene rapporteres her.	

3. Omdisponering av dyrka og dyrkbar jord etter jordloven § 9

Saker som kommunen behandler etter jordloven § 9, samt saker etter jordloven § 12 som også innebærer omdisponering, skal føres under punkt 3 på skjemaet. Kommunen skal rapportere på omdisponering av både **dyrka** og **dyrkbar jord**. Med dyrka jord menes fulldyrka jord, overflatedyrka jord og innmarksbeite.

Dyrka jord omfatter fulldyrka jord (ARTYPE 21), overflatedyrka jord (ARTYPE 22) og innmarksbeite (ARTYPE 23).

Full dyrka jord er areal som er dyrka til vanlig pløyedybde, og som kan nyttes til åkervekster eller til eng som kan fornyes ved pløying.

Overflatedyrka jord er areal som for det meste er ryddet og jevnet i overflaten, slik at maskinell høsting er mulig.

Innmarksbeite er innmarksareal som kan nyttes som beite, men som ikke kan høstes maskinelt. Minst 50 % av arealet skal være dekket av grasarter.

Les mer om definisjoner av dyrka jord i NIBIO-bok 5 2019 – AR5 Klassifikasjonssystem.

Dyrkbar jord er areal som ved oppdyrking kan settes i slik stand at det vil oppfylle kravene til lettbrukt eller mindre lettbrukt fulldyrka jord.

Kart og hjelpemiddel for beregning av areal ligg på internettsiden til Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO): <http://www.skogoglandskap.no/kart/kostra>: ”Rapportering i Kostra”. Ved å velge riktig fylke og kommune, og så trykke «Vis», blir en sendt direkte til et kartutsnitt av kommunen. Ved å zoome inn på riktig område i kommunen, kommer de aktuelle kartlagene opp automatisk. Ved å benytte tegne- og beregningsverktøyet øverst på siden, vil riktig areal vises i egen tabell på venstre side. Det er også mulig å laste opp reguleringsplaner i SOSI- eller SHAPE-format ved å trykke på knappen øverst til høyre. Applikasjonen vil da automatisk regne ut arealbeslag av dyrka og dyrkbar jord, fordelt på de ulike arealformålene.

Begge kartlagene er også tilgjengelig på internettsiden til Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) i kartportalen KILDEN: kilden.skogoglandskap.no. Opplysninger om dyrka jord er i «Markslag (AR5)» oppgitt som ”Jordbruksareal (AR5)” (ARTYPE 21 Full dyrka jord, ARTYPE 22 Overflatedyrka jord og ARTYPE 23 Innmarksbeite). Dyrkbar jord er tilgjengelig som eget kartlag.

Tillatt omdisponerte arealer føres opp i KOSTRA-skjemaet under angitt formålsinndeling fordelt på dyrka og dyrkbar jord. Areal tallet kan legges inn med én desimal. Dersom det oppstår tvil om hvilket arealformål som er det riktige å bruke, kan «Annen bebyggelse og anlegg» benyttes. Det viktigste er at arealet registreres ett sted i tabellen.

Dyrka jord skal rapporteres selv om den for tiden ikke er i bruk. Dyrkbar jord skal rapporteres selv om det for tiden ikke er aktuelt, verken økonomisk eller politisk, å dyrke opp jorda nå.

Det er resultatet av kommunens vedtak som skal oppgis. Selv om vedtaket påklages, og det blir en klagesaksbehandling, er det kommunens opprinnelige, første vedtak som skal føres opp. Saker som gjelder midlertidig tidsbestemt omdisponering skal ikke tas med. Dette gjelder for eksempel midlertidig omdisponering til massedeponi og midlertidig omdisponering til juletre/pyntegrøntproduksjon. Hvis det ve d utløpet av omdisponeringsperioden søkes om varig omdisponering, skal disse sakene og tilhørende areal, rapporteres på det året det ble gitt varig omdisponering.

Antall innvilgede saker og antall dekar omdisponert areal etter jordloven skal oppgis uavhengig av om omdisponeringen faktisk blir gjennomført. Det vil si at det også skal oppgis saker hvor manglende godkjenning etter annet lovverk, som f.eks. dispensasjon fra plan etter plan- og bygningsloven, hindrer gjennomføring.

Dersom tillatelsen til omdisponering faller bort på grunn av at tiltaket ikke gjennomføres innen 3-årsfristen som er angitt i loven, skal arealet ikke rapporteres som tilbakeført areal eller trekkes i fra annet omdisponert areal i senere KOSTRA-rapporter.

Dersom det søkes på nytt for areal som tidligere er godkjent omdisponert, skal bare en eventuell utvidelse av arealet rapporteres i KOSTRA-skjemaet. En utvidelse kan med andre ord sidestilles med en ny sak.

Med annet landbruksformål menes bl.a. tilleggsnæringer i landbruket og tiltak som ikke tar sikte på jordbruksproduksjon i jordlovens forstand. Dette kan f.eks være ridehall, utleiehytter eller andre byggetiltak for landbruksbasert næringsutvikling eller drivhus (hvis det legges golv, slik at jorda må anses som omdisponert).

4. Nydyrking

Med nydyrking menes fulldyrking og overflatedyrking av jord. Gjenoppdyrking av jordbruksareal som har ligget unytta i over 30 år, regnes som nydyrking.

- Med fulldyrking menes rydding og bryting til vanlig pløyedybde slik at arealet kan nyttes til åkervekster eller til eng og beite som kan fornyes ved pløying.
- Med overflatedyrking menes rydding og sletting av overflata slik at maskinell høsting er mulig.

Areal oppgis i hele dekar. Areal under 1 dekar angis som 1 dekar i rapporten.

I en enkelt sak kan det være flere hensyn som gjør at det settes flere vilkår for godkjenning. Alle aktuelle vilkår skal oppgis, og fordeles på de ulike kategoriene. Antall vilkår til sammen kan derfor bli høyere enn antall søknader innvilget med vilkår.

Dersom kommunen godkjenner nydyrking i områder som er registrert som viktige for bevaring av biologisk mangfold, skal dette oppgis i KOSTRA-skjemaet. Kommunene kan her ta utgangspunkt i naturtyperegistreringene slik de fremstår Miljødirektoratets kartdatabase «Naturbase»:

<http://kart.naturbase.no/>. Karttemaet og kartlagene «Naturtyper, naturmangfold» → «Naturtyper – DN-

håndbok 13» kan benyttes som utgangspunkt for registrering i KOSTRA-skjemaet. Ved å klikke på figurene kommer det opp informasjon om verdi. I KOSTRA-skjemaet er det områder med verdien Svært viktig (A) og Viktig (B) som skal registreres. Naturbase inneholder også verktøy for å måle areal.

Naturtyperegistreringene er også tilgjengelige i NIBIOs portal KILDEN, under «Arealinformasjon» → «Eksterne» → «Naturtyper (Mdir)».

Det er kommunens endelige vedtak i saken som skal rapporteres. Selv om vedtaket påklages, og det blir en klagesaksbehandling, er det kommunens opprinnelige, første vedtak som skal føres opp.

5. Deling av eiendom etter jordloven

Vi gjør oppmerksom på at søknader om deling som medfører omdisponering av dyrka eller dyrkbar mark, også skal rapporteres under pkt. 3.2 (antall søknader om omdisponering etter jordloven § 9).

Alle søknader om deling etter jordloven § 12 som blir behandlet av kommunen skal med her. Dette gjelder ikke bare fradeling av enkelttomter, men også forpaktning, tomtefeste og lignende leie eller bruksrett til del av landbrukseiendom, når denne retten er stiftet for lengre tid enn 10 år eller ikke kan sies opp av grunneier. Med eiendom menes også rettigheter som ligger til eiendommen og andeler i sameie.

Av de søknadene om deling som blir innvilget må det også opplyses hvor mange som ble innvilget av hensyn til bosettingen i området (jf. jordloven § 12 fjerde ledd), og hvor mange saker der det fradelte arealet skal nyttes som tilleggsareal til annen landbrukseiendom.

Nytt for registreringen fra og med rapporteringsåret 2020 er spørsmål om antall tillatelser som fører til at det oppstår en ubebygd skogeiendom ved fradelingen. Antall tillatelser som fører til at det oppstår en bebygd eiendom som fortsatt kan nyttes til landbruksdrift hvor fradelingen har medført at fulldyrka/overflatedyrka jord er redusert til 35 dekar eller mindre skal også registreres. Vær oppmerksom på at utskillelser av tun ikke inngår her.

6. Driveplikt

Etter jordloven § 8 har eier av landbrukseiendom plikt til å drive jordbruksareal. Dette kan skje enten ved at han/hun driver selv, eller ved at arealet leies bort til andre.

Eier kan søke fritak fra driveplikt etter jordloven § 8a. Vi gjør oppmerksom på at det bare er søknader som gjelder **varig** fritak fra driveplikten som inngår i KOSTRA-rapporteringen.

Ved brudd på driveplikten kan kommunen gi pålegg. Det kan gis flere ulike pålegg i samme sak. Antallet under pkt. 6.4 og 6.5 vil derfor ikke alltid være det samme.

7. Søknader om konsesjon etter konsesjonsloven

Søknader behandlet i perioden 1. januar – 31. desember 2021 rapporteres under spørsmålsgruppe 7.

7.2 Søknader om konsesjon etter konsesjonsloven

Under dette punktet skal alle «vanlige» konsesjonssaker rapporteres. Dette inkluderer også saker der konsesjonssøker er AS/ASA.

7.4 Søknader om konsesjon der søker er AS/ASA

Her skal de av de «vanlige» konsesjonssakene der søkeren er AS/ASA rapporteres for seg.

7.5 Slektskapskonsesjon

Dette er saker der søker kunne tatt over uten å måtte søke konsesjon, men der han/hun ikke vil eller kan bosette seg på eiendommen. Han/hun må da søke konsesjon etter konsesjonsloven § 9 siste ledd.

8. Søknader etter konsesjonsloven – nullgrensesaker

Her skal alle de søknader om konsesjon som kommunen har behandlet med bakgrunn i at kommunen har innført forskrift etter konsesjonsloven § 7, tas med. Dette gjelder både de søknadene som kommer som følge av at tidligere helårsbolig ønskes nytt til fritidsbolig, og de søknadene som kommer som følge av at kommunen har satt slektskapsunntaket i konsesjonsloven § 5 ut av kraft. Saker som egenerklæres som konsesjonsfrie etter skjema LDIR-356 skal ikke rapporteres.

En oversikt over hvilke kommuner som til enhver tid har innført forskrift med hjemmel i konsesjonsloven § 7, finnes på [Landbruksdirektoratets hjemmeside](#).

9. Lovhjemmel

Opplysningene hentes inn av Statistisk sentralbyrå på vegne av Landbruks- og matdepartementet med hjemmel i Lov om kommuner og fylkeskommuner av 22.06.2018 nr. 83 § 16-1, jf. forskrift av 15. desember 2000 om innrapportering fra kommuner og fylkeskommuner § 1 jf. § 8. 2. ledd, og i medhold av § 2 i Landbruksdepartementets forskrift av 8. desember 2003 Om saksbehandling mv. i kommunene i saker etter konsesjonsloven, jordloven, odelsloven og skogbruksloven. Statistisk sentralbyrå vil i medhold av lov av 21. juni 2019 nr. 32 om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå § 16 samtidig benytte oppgavene til utarbeidelse av offisiell statistikk.